

BATAAF- LEEUWARDER

SCH E COURANT.

D O N D E R D A G

D E N 24 A P R I L.

D A L M A T I E N.

RAGUSA den 1 Maart. Wy hebben hier zeer veel vrees van weldra Dalmatien en mischien ook ons klein Grondgebied tot een Oorlogstoneel tusschen de Franschen en Russen te zullen zien worden. — De toestand onzer Republiek is onzekeren kritiek. De Expeditien ter Zee hebben opgehouden; alle Koophandel is afgebroken, en de toestand van de lagere Volksklasse zou allerleedigst onder ons zyn, indien de Koopwaaren van de eerste noodzakelykheid, niet zeer menigvuldig en nog al goedkoop in prys waren.

T U R K T E N.

KONSTANTINOPOLLEN den 12 Maart. De toestand van zaken in Servien en de ommetrekken is zo zorgelyk geworden, dat de Porte geoordeeld heeft, de maatregelen, die tegen den opstand genomen worden, te moeten bespoedigen. Men heeft hier de tyding bekomen, dat verscheidene Corpsen onzer Troepen door de Serviers geslagen zyn, en onverwylid is aan de Pachas van Natolien, van Albanien en van Romelië bevel gezonden, om hunne toerusting te verhaasten, en zich te vereenigen op de aangewezen plaatsen, Nisfa, Sophia en Silistria. De eerstgemelde dier Landvoogden is reeds werkelyk in volen aantogt, om uit Azia naar Europa over te steken.

Uit Egypten zyn almede de ontustendste tydingen ontvangen, en men vreest, dat de Hoofdstad Cairo eindelyk onder de magt der Beys en de oneenigheid haarer eigene verdedigers zal moeten bezwyken.

VAN DE GRENZEN den 22 Maart. Niettegenstaande den ernstigen aanval, welken men thans binnen kort van den kant der Turken te gemoet ziet, behouden voor als nog de Opstandelingen byna alomme de overhand. Den 26 dezer ontving men te Belgrado, by eenen Firman des Grooten Heers, de tyding, dat 150 duizend Man Troepen naar Servien in aantogt zyn. Dit heuglyk bericht werd onder het losfen van het Geschut verkondigd. Nogthans leed dien zelfden dag een gedeelte van het Garnizoen, 't welk naar den kant van Oftroniza uitgezonden was, eene naderukkelyke nederlage. Een ander Corps van 400 Man, 't welk uit Schabatz poogde te ontsnappen, is byna ganschelyk in de pan gehakt. Naar den kant van Bulgarien en Hertzegovine doen de Serviers dagelyks sterker voortgaan, en sommigen hunner troepen zelfs tot in den omtrek van Nisfa. Te Kurfumly is mede een gevecht voorgevallen, waar in de Turken insgelyks geslagen zyn, en de omtrek van Silistria wordt zo onveilig, dat de meeste reizigers tegenwoordig te water van Konstantinopolen vertrekken.

S P A N J E N.

VAN DE GRENZEN den 24 Maart. De Zeeoerusting in de Spaansche Havens, gaan met de gestrengste werkzaamheid voort.

De Hooze Raad van Castilien, (welke volgens de Rykswetten, altoos tegenwoordig zyn moet, wanneer de laatste wille eens Koninglyke Perzoon, van dit Ryk, publiek komt,) heeft bevel ontvangen, zich naar Aranjuez te begeven.

I T A L I E N.

MILAAU den 24 Maart. De Armée van den Generaal Marmont, in Dalmatien, versterkt zich nog daaglyks. By dezelve bevinden zich de Divisie-Generaals Matthieu, Dumas, Vignolles, Boudet, Grouchy en Nanfauty.

NAPELS den 25 Maart. Door de gevechten, die te Lagonero en Campotenese hebben plaats gehad, is het geheele dezer zydsche Calabrien in de magt der Franschen gevallen. De ligtingen in massa zyn verstrooid, de Generaal Dumas is met een klein Corps Cavalery in gene zyds Calabrien geweken. Men wagt ieder oogenblik de tyding van het innemen der kleine Plaats Civitalla-del Tronto.

Z W I T Z E R L A N D.

VAN DE GRENZEN den 2 April. Op bevel van den Generaal Oudinot, moeten nu alle de Huizen in Neuchâtel genomen worden. Van de in Parys zich bevindende Deputatie gaat een der Leden, naar den nieuwen Regent af. De Franschen hebben by hunne inmarsch, in het Vorstendom Neuchâtel, terstond drie honderd Baalen Engelsche Manufaktur-goederen in beslag genomen.

D U I T S C H L A N D en bygelegene L A N D E N.

WEENEN den 6 April. Men noemt thans den Graaf van Buol of den Generaal van Zedwitz, als onzen nieuwe Minister aan het Hof van Berlin, in plaats van den Graaf van Mitternich.

Op den goeie Donderdag 1. I., ontvingen H. K. Majesteiten het H. Avondmaal, en werd vervolgd door H. M. de gewoone Voetwasching verricht, aan 12 oude arme Mannen en Vrouwen.

Z. M. heeft aan de Graaf van Cobenzel, gewezen Staats-Canfeller, een Pensioen van twaalf duizend Florynen geschonken, tot vergelding der diensten, die hy gedaan heeft. De Graaf van Stadion, thans Minister der Buitenlandfche Zaken, bekomt zestien duizend Florynen 's Jaars, behalven nog agt duizend Florynen voor zyne Tafel.

BERLIN den 12 April. De Keurvorslyke Hanoversche Minister aan ons Hof, Baron van Ompteda, is naar Dresden vertrokken. Hy heeft verscheiden Conferentien met den Baron van Hardenberg gehad, en hem voor zyn vertrek eene Nota overgegeven, waar by hy in naam van zyne Britsche Majesteit, en van al de Prinzen van het Huis van Brunswyk, tegen de bezittingen van Hanover protesteert.

VAN DEN MAIN den 8 April. Sommige publieke Papieren spreken van een Huwlyk tusschen Hieronimus Bonaparte, met de Keurprinsesse van Saxon. Andere Lieden zeggen weer, dat deze Prinzen zich met Prins Maximiliaan van Saxon, in 't Huwlyk zal begeven.

HAMBURG den 15 April. Te Kiel is eene order voor alle de Pruisfische Schepen en Vaartuigen ingekomen: dat dezelve hunne reizen, door het Schleeswyfche Holsteinsche Kanaal, niet moeten vordozetten, maar dat zy tot nadere order of schikking, moeten blijven leggen.

E N G E L A N D.

LONDEN den 5 April (over Hamburg.) Eergister kwam de Broeder van onzen Gezant te Berlin, de Heer Jackson, alhier aan, en begaf zich terstond naar 't Comptoir van Buitenlandfche Zaken; aldaar den Heer Fox niet vindende, begaf hy zich naar deszelfs Huis, alwaar de Depêches werden geopend, en een Kabinet-Raad gehouden, die een paar volle uren duurde; en weldra had men bericht van befloten Oorlogs-maatregelen tegen Pruisen; ook werd reeds gister een beflag op de Pruisfische Schepen in onze Havens gelegd en ordre gegeven, dat de Convoyen naar de Elbe en Russische Havens beflamd, tot nader ordre niet moesten uitzellen. Er zyn tevens, zo men verneemt, orders uitgevaardigd om de Pruisfische Schepen op Zee te nemen. Dezen avond, zynde Paasch-Avond, kwam de Koning in de Stad, het geen zeer ongevoen is, om een Staats-Raad te houden, waar in gehandeld is over ons Systeem, tegen Pruisen te bezigen: men bespeurd wyders dat de Russische Ambassadeur drukke Conferentien heeft met den Minister van Buitenlandfche Zaken, den Heer Fox.

Hieronimus Bonaparte, bevindt zich aan Boord van het Fransche Schip Veteran, van 80 Stukken, het welk zich met meer andere Linieschepen, op reis bevindt, naar de Oost-Indien. — Men maakt hier thans de grootste spoed, omtrent de versterkingen, die naar de Kaap en de Oost-Indien bestemd zyn.

De Graaf Munster, had gisteren na geëindigde Kabinet-Vergadering, eene Conferentie met den Heer Fox, met wien de Russische Ambassadeur, mede gedurig in gesprek is.

Op den 3de droeg den Heer Windham, in het Onderhuis, zyn nieuw Militair Plan voor. De reguliere Armée zal, ingevolge den inhoud van het zelve, vermeerderd en ook nog beter bevestigd worden; voorts zal er buiten de Militien, eene oproeping in massa plaats hebben, van ten minsten 200,000 Man. De Heer Windham, begeerte wyders dat de laatste verdedigings-acte zoude worden ingetrokken, het welk hem zonder stemming, bewilligd wierdt.

In Brer leggen, volgens de jongste berichten, 10 Linieschepen Zeilvaardig.

De Prins van Wallis en de Hertog van Cambridge verzetten zich het meest tegen de veranderingen in de Duitfche Staaten van hunnen Koninglyken Vader voorgevallen, en houden ten dien einde dikwyls Conferentien met Lord Harrowby en den Heer Fox.

Lord Macartney is in den ouderdom van 69 Jaaren overleden.

De Admiraliteit heeft bericht ontvangen van Lord Collingwood, dat 4 Fransche Fregatten en eene Brik den 27 February des morgens uit de Haven van Cadix gezeld zynde, een van zyne onderhorige Fregatten de Brik van 18 Stukken en 180 Man genomen had.

Met een expresse heeft men van Douvres eenen Brief bekomen, gedateerd des morgens te zes uur, meldende, dat men een Fransche Parlementair, komende van Boulogne, geëind had. Een Oorlogschip heeft aanstonds zyn Boot naar den Franschen Capitein gezonden om zyne depêches overtenemen, en ze naar Duins te brengen.

Den 7 April. (Uit het Fransch officieel Dagblad.) Voorleden Saterdag hebben de Fondsen eene zware daaling ondergaan, op de tyding van het sluiten der Elbe, en het innemen van Hanover door Pruisen, het geen een Oorlog met die Mogendheid doet vrezen, zo dat heden de 3 per Cents Geconfolieerde zyn 59 en $\frac{1}{2}$, Omnium 24.

De Hof-Courant van heden bevat de volgende ordre:

„ Vermits Zyne Majesteit bericht bekomen heeft, dat Zyne Majt. de Koning van Pruisen met openbaar geweld en op eene vyandelyke wyze bezit heeft genomen van verscheiden gedeelten van het Keurvorstendom Hanover, en andere Staaten aan Zyne Majt. toebehorende, en daarenboven gelast heeft, dat alle Engelsche Vaartuigen uit de Havens der Pruisfische Staaten, en uit zekere andere Havens in het Noorden van Deutschland zouden worden buitengesloten, en zulks tot nadeel der wertige Rechten en belangen van Zyne Majt. en deszelfs Staaten, en met overtreding der wetten en gewoonten onder de vriendschappelyke Natien vastgesteld; zo verbied Zyne Majt., met goedvinden van zyn Geheinen Raad, aan alle Vaartuigen of Schepen aan Zyne Onderdaanen toebehorende, om tot nader ordre in eenige der Pruisfische Havens in te komen. Zyne Majt. gelast wyders, dat in alle Havens van zyn Vereenigd Koningryk een algemeen Embargo zal gelegd worden op alle Pruisfische Vaartuigen, als mede op het Scheepsvolk en de Ladingen, terwyl men echter de grootste zorg draage voor de onschendbare bewaring dier Ladingen. De Lords Commissarissen der Thesaurie, de Lords Commissarissen der Admiraliteit, en de Lord Gouverneur der vyf Havens worden met de uitvoering van het tegenwoordig bevel gelast.

(was getekend) STEPH. COTTRELL.

Ten gevolge dier ordre, wierd gister te Douvres, beslag gelegd op 12 Pruisfische Schepen, aldaar liggende, en 5 die binnen kwamen, met een Deensch Schip, wierden doortwee Accyns-Kanonner-Brikken aangehouden. Te Harwich liggen 15 Schepen onder Pruisfische Vlag beslagen.

De Secretaris van Oorlog, Windham, heeft aan den Lord Major het bericht medegedeeld, dat, volgens depêches van de Kaap de Goede Hoop, in dato 28 January, de Generaal Janssens den 16 dito had gecapituleerd, en nu de geheele Colonie onderworpen was. Drie Oorlogschepen kruisen tusschen St. Helena, en de Eilanden de l'Ascension, om de Pryzer door den Franschen Admiraal de Linois, die de verovering van de Kaap niet wist, op de Kust gemaakt, te onderscheppen; bereids was er een hernomen en aan de Kaap opgebracht. De Rapporten van een Pasagier, den 2 December van Calcutta vertrokken, doen eene vernieuwing van Oorlog vrezen met de Maratten.

F R A N K R Y K.

VERVOLG VAN PARYS den 15 April. De Zitting van het Wetgevend Lichaam was gister zeer belangryk, zo als blykt uit den *Moniteur* van heden, dewelke in zyn uitgebreidheid vervat het ontwerp der Wet voor de Finantien van het 14de Jaar en 1806; dit merkwaardig Stuk werd aan de Vergadering aangeboden door de Staatsraden Cretet, Defermon en Jaubert. De opgave, in hetzelfde te vinden, van het Budget of de algemeene uitgaave voor den publieken Dienst, voor de drie Maanden en tien Dagen van het 14de Jaar en het geheele Jaar 1806, het geen wy reeds laatstleden Dingsdag onze Lezers hebben medegedeeld.

Na dat de Heer Jaubert den Text van de Wet aan de Vergadering had medegedeeld; vervolgde de Heer Cretet de tweede Afdeling, en trad in zeer uitgebreide ontwikkelingen over elk gedeelte van het Budget, hetwelk drie onderscheiden tydvakken vervat, nameelyk: 1. Den staat der voormalige uitoeffeningen. 2. Die der tegenwoordige. 3. De middelen om tot de aanstaande te voorzien.

De tweede Verdeling gaf den Spreker gelegenheid om een gewigtig tafereel van Frankryk aantebieden, betreklyk alie de Mogendheden van Europa, het welk van het grootste belang zynde, als een Geschied- en Staatkundig Gedenkteken kan beschouwd worden; en waar van wy den hoofdzakelyken inhoud hier laten volgen:

„ De Stryd, die er tusschen het Fransche Keizerryk en Engeland bestaat, is alleen te beflissen door de reden of door geweld. De uitwerkzelen van de reden zullen zo lang verwyderd zyn als onze Vyanden op de heerfchappy van de geheele Waereld, door die van de Zee, blyven aanspraak maken, en zo lang men in derzelver Raadsvergaderingen het woeste geroep van een eindeloozen Oorlog zal horen: Wat nu het geweld aangaat, Frankryk bereid zyne maatregelen tegen die Natie, doch de natuur heeft hindernissen tegen de zelve gesteld, welkers wegruiming niet te bepalen is.

„ Nieuwe zamenstellingen zullen het toekomstige versterken en onze hoop doen rusten op de meerdere of mindere nabylheid van eenen duurzamen Vrede; in het midden van Europa vormt zich eene Mogendheid, sterk genoeg om de aanvallen afte weren, die men daartegen doet, of zoude kunnen voorbereiden.

„ Engeland, misbruik makende van deszelfs toestand en deszelfs onmeetbare Zeemagt, heeft zelve de punten doen kennen, waarop het te wederstaan was: Tegen de pogingen, die het op Zee doet, moet men nog grooter op het Land in het werk stellen, en daar het verneemt, zich van de andere Natien afte scheiden en haar de Zeeën te ontzeggen, moeten dezen, volgens eene billyke schadeverhaling, zich zelve ook daarvan afzonderen en het zo veel mogelyk al den invloed op het vaste Land benemen.

„ Tegen zulk eene onderdrukking moet men zulk eene confederatie stellen, als welke in staat was om de vryheden van Europa te beschermen, zonder die te ontlasten, en deze wordt gemaakt; Frankryk ziet rondom zich vereenigen Bondgenooten, onveranderlyk verbonden aan zyne Staatkunde door gemeene belangen, door nabuurschap en de banden van het bloed; dus vestigt zich het Fransche Keizerryk, zamengefteld uit het natuurlyk Grondgebied van Frankryk en uit Landen, die in het vervolg aan deszelfs geluk zullen verbonden zyn. — Wy weten het, deze heilige Band, gelegd met het wetdige doel van verdediging, zal gelasterd worden; onze Vyanden zullen de voorzorgen, die zy nodig gemaakt hebben, ambitie noemen; dan, Europa zal zig niet lang vergiften, maar begrypen, dat er voor deszelfs veiligheid, iets moet wezen, om dat ydel en onvermogend ftelzel van een balans te vervangen; een ftelzel, waarop de geheele Staatkunde rustte en dat, in plaats van rust, niet anders gaf dan flingeren, dat is te zeggen, telkens vernieuwde onweders en Oorlogen; een ftelzel eindelyk, vervangen door de eenvoudige wet der zwaarte, door het plaatsen van een middenpunt, onwrikbaar betreklyk tot ieder van de Magten, waar van het omringd is.

„ Het was tyd, om te midden van Europa maatregelen te nemen ter bestraffing van de zelve Geëilenden, die het tragt te verleiden, door hun de verdeling de Waereld aan te bieden, en huane pogingen moeten zich tegen de Mogendheid van het Fransche Ryk komen verbruyzen; het is hier geen ydele schrik; het gevaar zal blyven bestaan, zo lang de gematigdheid en regtvaardigheid verbannen zullen zyn uit de Kabinetten der Vorften, en zo lang als nieuwe ontwerpen van overweldiging en van vernietiging van de onafhankelyke heid der Volken de Waereld ontrusten. — Kan men hier aan twyffelen, indien men zig herinnert dat er flegts eenige Maanden verlopen zyn, toen een magtig Monarch meende, des daags voor het gevegt, eer dat het geluk zig bepaald had, uitzigt te vinden op de vrug:

TE LEEUWARDEN ter Drukkery van JOHANNES SEYDEL en MATTHYS KOON,